

Razumom obdareni koriste svoj život u činjenju dobrih djela (Meka)

Hatib: dr. Usama ibn Abdullah Hajjat

10. šaban 1444. po Hidžri / 3. mart 2023.

Hvala Allahu Koji je prosvijetlio duše razumom obdarenih uputom Svoje jasne Knjige, i Koji je svjetovima postavio znakove Istine, i nadahnuo duše slijeđenjem sunneta posljednjeg i pečata svih vjerovjesnika. Zahvaljujem Mu i svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinog, Koji nema druga, i svjedočim da je naš prvak i vjerovjesnik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, Allahov rob i poslanik, koji je pojasnio smjernice puta onima koji njime hode, i savjetovao ummet s punom pažnjom, blagošću i milošću. Allahu moj, smiluj se, spasi i blagoslovi Svoga roba i poslanika Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i njegovu porodicu, ashabe, tabiine i sve one koji ih slijede u dobročinstvu do Sudnjeg dana.

Bojte se Allaha, o vjernici, jer je bogobožnost put budnosti i staza razumom obdarenih i onih koji pouku primaju. Ona štiti čovjeka od posrnuća, njome se postiže Džennet i u njoj je spas od Džehennema. Uzvišeni kaže: "Oni koji se Allahu i Poslaniku Njegovu budu pokoravali, koji se Allaha budu bojali i koji od Njega budu strahovali – oni će postići ono što budu željeli." (En-Nur, 52)

O muslimani, pronicljiv pogled, racionalna misao, ispravno razumijevanje i zdravo srce sredstva su pomoću kojih ulul-elbab – razumom obdareni, nastoje ostvariti svoje težnje, postići životne ciljeve i uživati u sreći na ovom i budućem svijetu, pa ih vidite kako tome teže na svaki način, koristeći se svim sredstvima, jasno praveći razliku između zla i dobra, i između pjene koju bujica nosi sa sobom i onoga što ljudima koristi i ostaje na zemlji. Kod njih, osim jakog motiva i snažne želje, možeš pronaći izoštren osjećaj i suptilan strah zbog nastanka i najmanjih pukotina u njihovoj čvrstoj imanskoj strukturi koju su izgradili, što bi dovelo do curenja malog dijela u njoj pohranjenih dobrih djela i vrijednih riznica, na čije su prikupljanje potrošeni

dragocjeni dani. Svjesni su da gubitak manjeg dijela dobrih djela vodi gubitku većine, i da nemar prema malim vodi nemaru prema velikim stvarima, i da potcjenjivanje malih grijeha vodi činjenju velikih grijeha, pogotovo ako je sve to popraćeno nemarom, ustrajavanjem u činjenju pogrešnih uzroka, zadržavanjem postojećeg stanja i nenastojanjem da se nadoknadi propušteno i ispravi pogrešno. Njihov primjer u čuvanju dobrih djela sličan je primjeru čovjeka koji je stekao ogroman imetak, naporno radeći i uz veliku žrtvu i odricanje, kako bi imao za crne dane, i koji čini sve da sačuva i unaprijedi taj imetak.

O vjernici, ova budna skupina, koja brižno čuva svoja dobra djela ("djela koja vječno ostaju"), u svom zdravom pristupu i ispravnom stavu, slijedi primjer plemenitog Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, hodeći njegovim stopama i čvrsto se držeći njegovog vjerodostojnog sunneta i potvrđenih hadisa i prakse. Jedan od Poslanikovih vjerodostojnih hadisa, koji u ovom kontekstu zaslužuju posebnu pažnju, među brojnim drugim, jeste ovaj veličanstveni hadis, koji je Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, izrekao u formi pitanja, kako bi privukao pažnju slušaoca, izoštrio njegov um, osnažio njegovo razumijevanje i potakao ga na potpunu budnost i kontrolu. Muslim i Tirmizi bilježe od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, rekao: "Znate li ko je bankrot?" Ashabi odgovoriše: "Bankrot je kod nas onaj ko nema novca ni imetka." A Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: "Zaista je pravi bankrot, od mog ummeta, onaj ko dođe na Sudnjem danu s namazom, postom, zekatom, a na dunjaluku je nekoga grdio, nekoga potvorio, nečiji imetak je jeo, prolio je nečiju krv ili je nekog udario, pa će svakom od njih biti dato od njegovih dobrih djela, a ako nestane njegovih dobrih djela prije nego što izmiri ono što je on dužan ljudima, onda će se uzeti od njihovih grijeha, pa će se natovariti na njega i bit će bačen u džehennemsku vatru."

O vjernici, ovo je divan prikaz, suptilno pojašnjenje i precizna dijagnoza, čije su intencije objedinjene u ovom jezgrovitom hadisu, sa malo slova i riječi, a puno značenja i mudrosti. Značenje ovog hadisa, kao što kažu islamski učenjaci, jeste da je osoba opisana u ovom hadisu istinski bankrot, a ne onaj ko nema imetka ili ima malo

imetka, iako ga ljudi zovu bankrotom, zato što je to stanje prolazno i prestaje smrću, ili se još za života može promijeniti nabolje, dok je stanje spomenuto u hadisu trajno, pravi bankrot je onaj čija je propast potpuna i nepopravljiva, čija će dobra djela biti data onima koje je ošteti, a kada nestane njegovih dobrih djela, uzet će se njihova loša djela i prebaciti njemu, pa će biti bačen u Vatru i tako će njegova propast biti potpuna.

Nije čudo, onda, zašto razumom obdareni, kao pouku iz ovog vjerovjesničkog pojašnjenja, prihvataju da su djela koja čovjek čini na dunjaluku, kao zalog za ahiret, izložena opasnosti njihovog umanjivanja i nestajanja, dio po dio, sve dok se ne osuši ruža njegovih dobrih djela, ne presahnu njihovi izvori, ne isprazne se njihove riznice, i ne uruše pod teretom tuđih hakova, onih kojima je nanio nepravdu na ovom svijetu. Njegova djela bit će izložena na ahiretskoj pijaci, za njegovu nepravdu bit će izneseni jasni dokazi, i njegov kraj bit će potpuna propast (bankrot), jer će mu jedini izlaz biti "valuta" koje nema i "tekući račun" koji je ispražnjen. Kako će ovakva propalica povratiti ono što je izgubila, kada je potrošio sva svoja dobra djela i ispraznio sve njihove riznice? Nastojte, Allah vam se smilovao, sačuvati riznice svojih dobrih djela, i pazite se nepravde na ovom svijetu, u bilo kojem obliku, šta god bio vaš motiv i koji god bio vaš cilj. Samo na taj način sačuvat ćete dobra djela koja će vam biti potrebna na Danu susreta sa Allahom, "na Dan kada će se ljudi zbog Gospodara svjetova dići!" (El-Mutaffifin, 6).

Uzvišeni kaže: "A kad ih On izbavi, oni odjednom bez ikakva osnova čine nered na Zemlji! O ljudi, nepravda koju činite da biste u životu na ovome svijetu uživali – samo vama šteti; nama ćete se poslije vratiti i Mi ćemo vas o onom što ste radili obavijestiti!" (Junus, 23)

O vjernici, ovaj vjerodostojni hadis nije u koliziji sa riječima Uzvišenog: "... i svaki grešnik samo se svoje breme nositi" (El-En'am, 164), jer će muflis – bankrot, kako pojašnjavaju islamski učenjaci, biti kažnjen zbog svojih postupaka, tereta i nepravde koju je učinio. Oni koje je ošteti tražit će od njega svoja prava, pa će im se dati dio njegovih dobrih djela, a kada nestane dobrih djela, a hakovi ne budu namireni,

Allahovom mudrošću i pravednošću, izmjerit će se preostali hakovi, i namirit će se tako što će se njemu prebaciti dio njihovih loših djela, pa će zbog njih biti bačen u Vatru. U suštini, njegova kazna samo je posljedica nepravde koju je učinio, i neće biti kažnjen za nešto što nije učinio.

Bojte se Allaha i znajte da je najistinitiji govor Allahova Knjiga, a najbolja uputa je uputa Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem. Najgore stvari u vjeri su novouvedene stvari u vjeru, svaka novouvedena stvar u vjeru je novotarija, svaka novotarija je zabluda, a svaka zabluda vodi u Vatru. Držite se, o muslimani, upute dviju objava, i postupajte u skladu sa ova dva svjetla, imat ćete lijepo prebivalište na ovom i budućem svijetu.

Zatim, znajte da vam je Allah naredio da donosite salavate i selame na Njegovog Vjerovjesnika, pa je rekao u mudroj Objavi: "Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljite mu pozdrav!" (El-Ahzab, 56)

Molim Allaha da i meni i vama podari blagoslov u časnom Kur'anu, i da podari da nam koriste njegovi ajeti i mudra opomena. Rekoh ovo i od Uzvišenog Allaha tražim oprost za sebe, za vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i On je milostiv.

